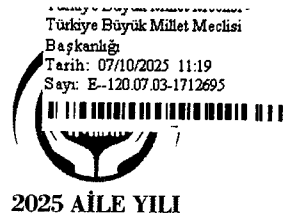

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-21273806
Konu : Soru Önergesi (7/28174)

7/28174 6K 162

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.05.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1630684 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Hatay Milletvekili Sayın Adnan Şefik ÇİRKİN'e ait 7/28174 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/28174) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 14F21E3B-D8C4-4335-9626-0E43810ACAF4

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Levent BOZKURT

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN'E AİT 7/28174 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Hatay ili İskenderun ilçesi Suçıkçağı ve Güzelçay mahalleleri ile ilçedeki taş ocağı faaliyetinden kaynaklı zarara ilişkin Bakanlığımıza herhangi bir müracaat yapılmamıştır.

Ülkemiz genelinde yaşanan zirai don olayı öncesinde il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimiz ile Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) tarafından iklimsel gelişmeler sahada yakından takip edilmiş, gerekli gözlemler yapılmış ve alınacak önlemler konusunda yoğun bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Zirai don olayı meydana gelmesine müteakip Bakanlığımız il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimizce ve TARSİM eksperlerince sahada hasar tespitleri belirli teknikler çerçevesinde ve belirlenen takvim doğrultusunda sorunsuz, doğru ve hızlı olarak yapılmaktadır. Tarım sigortası yaptıran üreticilerimizin zararları TARSİM eksperleri tarafından yapılan hasar tespitleri neticesinde TARSİM tarafından ivedilikle karşılanmaktadır.

Doğal afetlerden zarar gören üreticilerimizin zararlarını telafi etmek, üreticileri uzun vadede gelir istikrarına kavuşturmak ve tarımsal üretimde sürdürülebilirliği sağlamak amacıyla; 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesinde, Devlet destekli tarım sigortası yaptıran üreticilerimize %50 ila %70 arasında değişen oranlarda Devlet prim desteği sağlanmaktadır. Üreticilerimiz, kuru tarım alanlarında üretimini yaptıkları buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı, yeşil mercimek ve yağlık ayçiçeği ürünlerini kuraklık, don, sıcak rüzgâr, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı köy genelinde meydana gelebilecek verim kayıplarına karşı %70 Devlet prim desteği ile Köy Bazlı Verim Sigortası yaptırarak korunabilmektedir.

Üretici ve yetiştiricilerimizin sigortaya daha kolay ulaşabilmeleri ve tarım sigortasını teşvik etmek amacıyla Devlet prim desteğinin yanı sıra; çiftçilerimizin ödeyeceği prim tutarlarını daha makul seviyelere getirmek için; %5 oranında “şehit yakını ve gazi indirimi”, %5 oranında “peşin ödeme indirimi”, %10 oranında “kadın çiftçi indirimi”, 40 yaş altı yetiştiricilerimize %5 oranında “genç çiftçi indirimi” ve %5 oranında “engelli çiftçi indirimi” uygulanmaktadır. Sözleşmeli üretim yapan çiftçilerimiz için de %10 ila %15 oranlarında ve tarımsal üretim planlamasına konu ürünlerde ise %10 oranında prim indirimleri uygulanmaktadır.

Ayrıca, su kısıtının belirlendiği bölgelerde, Bakanlıkça belirlenen kriterlere uygun üretim yapan üreticilerimize %10 oranında “su Kısıtı Desteği indirimi”, birinci derece Tarımsal Örgüt Belgesi almaya hak kazanmış tarımsal amaçlı birlik ve kooperatiflere üye üreticilerimize ise %5 oranında üyelik indirimi uygulanmaktadır.

2025 Yılında Meydana Gelen Zirai Don Nedeniyle Ürünleri Hasar Gören Çiftçilere Destekleme Ödemesi Yapılmasına İlişkin Cumhurbaşkan Kararı 14.09.2025 tarihli ve 33017 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak 01.02.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu karar kapsamında 2025 yılı Şubat, Mart ve Nisan aylarında meydana gelen zirai don olayından etkilenen 65 ilde toplam 16 üründe hasar gören çiftçilere destekleme ödemesi yapılacaktır.

Bu kapsamda, 2025 üretim yılı için 13 Nisan’a kadar (bu tarih dâhil) Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) kayıtları bulunan, Antep fıstığı, armut, ayva, badem, ceviz, elma, erik, fındık, kayısı, kiraz, limon, mandalina, portakal, şeftali/nektarin, üzüm, vişne ürünleri zarar görenlere destek verilecek.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Müracaat eden ve hasarları il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerince tespit edilen; tarım sigortası yaptırmamış olanlar veya tarım sigortası bulunmakla birlikte don teminatı bulunmayan çiftçiler destekten yararlanacaktır.

Ödemeler, girdi maliyetleri, hasar alanları ve hasar oranları nispetinde hesaplanarak ödenecektir.

3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun kapsamındaki zeytinlik sahalarda Kanunun 20'nci maddesinde yer alan "Zeytincilik sahaları daraltılamaz...", hükmü gereği maden işletmelerine izin verilmemektedir. Ayrıca zeytinlik sahalara 3 km mesafe içerisindeki madencilik faaliyetleri için Kanun'un 20'nci maddesindeki "Zeytinlik sahaları içinde ve bu sahalara en az 3 kilometre mesafede zeytinyağı fabrikası hariç zeytinliklerin vegetatif ve generatif gelişmesine mani olacak kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesis yapılamaz ve işletilemez." hükmü doğrultusunda işlemler yürütülmektedir.

Ayrıca önergede belirtilen Hatay ili İskenderun ilçesi Suçkağı ve Güzelçay mahalleleri sınırları içinde 4342 sayılı Mera Kanununa tabii alan bulunmamaktadır.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden "Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle ürünlerin arz ve talep miktarı dikkate alınarak tarım havzası veya işletme bazında ürün veya ürün gruplarının en uygun yerde üretilmesi sağlanacak, ilin ekolojisine uygun ve suyu merkeze alan bir anlayış çerçevesinde oluşturulacak bitkisel üretim deseninde stratejik ürünler önceliklendirilecektir.

8859 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında bitkisel üretimde yeni destekleme modeline ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Bakanlığımızca 2025 üretim yılından itibaren uygulanacak yeni destekleme modelinde çiftçilerin temel, planlı üretim ve üretimi geliştirme desteklerinden yararlanabilmesi için münavebe kurallarına uyması gerekmektedir. Böylece ürünlere yönelik kısıtlama değil münavebe uygulaması getirilmiştir. Bu kapsamda çiftçilerin 2024 üretim yılında Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS)'nde kayıtlı en son ürününden başlamak üzere, ilgili havzanın ürün çeşitliliğine göre kuruda 2'li münavebe, suluda 3'lü münavebe ve su kısıtı şartlarında 4'lü münavebe uygulanacaktır.

Ayrıca yeni destekleme modelinde, tarımsal yer altı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğu belirlenen 11 ilin 52 ilçesinde yer alan sulu tarım arazilerinde, ilgili üretim yılında Çiftçi Kayıt Sisteminde (ÇKS) kayıtlı arazilerde üretilen ve daha az su tüketen aspir, fiğ, nohut, mercimek, yem bezelyesi için 195 TL/dekar arpa, buğday için 342 TL/dekar, yağlık ayçiçeği için 293 TL/dekar ilave olarak yer altı su kısıtı desteği ödemesi yapılacaktır.

10394 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar 14.09.2025 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

2026 üretim yılı için destek katsayı değeri bir önceki yıla göre %27 artırılarak dekara 310 TL olarak belirlenmiştir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bu kapsamda tarımsal yer altı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğu belirlenen 11 ilin 52 ilçesinde yer alan sulu tarım arazilerinde, ilgili üretim yılında Çiftçi Kayıt Sisteminde (ÇKS) kayıtlı arazilerde üretilen ve daha az su tüketen aspir, fiğ, nohut, mercimek, yem bezelyesi için 248 TL/dekar arpa, buğday için 434 TL/dekar, yağlık ayçiçeği için 372 TL/dekar ilave olarak yer altı su kısıtı desteği ödemesi yapılacaktır.

Hatay ilinde, tarıma elverişli 241.082 hektar arazinin 221.285 hektarı Devlet Su İşleri (DSİ) tarafından etüt edilmiştir. Yapılan etüt sonucunda ekonomik olarak sulanabilir 152.150 hektar alanın 54.247 hektarı planlama proje, 50.858 hektarı inşaat ve 47.045 hektarı işletme aşamasındadır. Bugüne kadar Hatay ilinde 951,80 hm³ kapasiteli depolama tesisi tamamlanmıştır.